

idet den i høi Grad vilde fremme Selveiendom og gjøre det lettere for Fæstere at kjøbe Eiendommene.

Jeg skal nemlig tillade mig at gjøre det ærede Thing opmærksomt paa, at jeg antager, at det er en Feilskrivning i Udvalgets Betænkning, naar der paa den 3die Side i Betænkningen staaer, at tre Fjerdedele skulle blive indestaaende; jeg antager, det er en Feilskrivning, og ialtsald skulle vi her kun stemme over Paragraphen, hvor der staaer kunne. — Med Hensyn til § 6 forekommer det mig, at der er særdeles Meget, der taler for, at denne § bliver optagen. Jeg troer, at paa en Tid, da hele Folket ønsker Selveiendom, skal man vist ogsaa paa enhver mulig Maade holde ved Alt, hvad der indirecte kan fremme den, og jeg kan ikke skjønne rettere, end at der derved er givet Leilighed til, paa en ikke ubillig Maade, at fremme disse Omsætninger og Salg, ved at formindste de Omkostninger, der ere forbundne dermed. Jeg troer heller ikke, at det finansielle Hensyn bør gjøres gjældende i sær Grad i en Sag som den her omhandlede. Det forekommer mig vel, at det maa kunne lade sig gjøre paa en eller anden Maade; men, hvis man kun gjør disse Indrømmelser, som Paragraphen indeholder, for Fideicommissgobserne, seer jeg ikke rettere, end at man vil opvække Misnøie hos den øvrige Deel af Fæstere, som ogsaa kunde ønske at blive Selveiere, og jeg vilde derfor ønske, at En eller Anden vilde i denne Retning stille et Forslag, hvorved en saadan Regel kunde blive anvendelig, ikke alene for Fæstegods under Lehn- og Fideicommissfer, men for alt Fæstegods; thi jeg holder mig overbevist om, at disse Omkostningers Bortfjernelse i en ikke ubetydelig Grad vilde fremme Selveiendom.

Udsqaard: Med Hensyn til det Spørgsmaal om, hvilken Deel af de eventuelle Kjøbesummer for Fæstegodset, der skal forbeholdes Lehns- Stamhuus- eller Fideicommissbesidderne, skal jeg ikke nægte, at jeg ved det Forslag, som jeg i sin Tid var med at stille, ansaae en Andeel af 10 pCt. for at være tilstrækkelig, deels med Hensyn til Omkostningerne, deels for at opmuntre Bedkommende til at sælge.

Jeg troer ogsaa, at den foreslaaede Godtgjælselse af 20 pCt. er noget vel stor, og jeg skulde

holde for, at det Forslag, der er stillet under Nr. 16, gaaer en Middelvei, ligesom jeg ikke kan antage, at det, der er anført derimod, at det skulde være mindre hensigtsmæssigt, kan være gjældende, da jeg for min Part er temmelig overbevist om, at Bedkommende vist ikke ville undlade at tage saa høi en Kjøbesum, de kunne faae, om de ogsaa kun faae 10 pCt. af det Første, men 20 Procent af, hvad der overstiger det capitaliserede Beløb af de oprindelige Indtægter. Med Hensyn til den Tid, i hvilken Kjøbesummerne kunne blive indestaaende — thi saaledes forstaaer jeg det ogsaa — i Eiendommene, da troer jeg, at det sidste Forslag af Udvalget, at den skulde fastsættes til 30 Aar, er rigtigt og tilraadeligt, navnlig med Hensyn til de Fæstebønders Interesse, som ville komme til at kjøbe disse Eiendomme. — Hvad endelig Udvalgets § 6 betræffer, da er det baade af den Taler, der sidst yttrede sig, og tidligere, saavidt jeg forstod, af den ærede Justitsminister bemærket, at der var noget Synderligt ved, at disse Begunstigelses alene bleve forbeholdte ved Bortsalg af Fæstegods, forsaavidt Stamhuus, Lehn og Fideicommissfer betræffer. Det er vistnok fuldkommen rigtigt, og jeg for min Part, der isærdeles har været med at stille dette Forslag, for at fremme Selveiendom ved frivillige Overenskomster, kan ikke Andet end antage, at det vilde være hensigtsmæssigt, at de udstræktes til alle Afhændelser af Fæstegods til Fæstere eller deres nærmeste Familie. At det er kommet ind i dette Forslag blot med Hensyn til Fideicommiss-, Lehn- og Stamhuusbesiddere, er jo naturligviis blot foranlediget ved, at der var kun Spørgsmaal i hele dette Lovforslag om disse Besiddere af Fæstegods. Jeg skulde derfor være meget tilbøielig til, hvis det kunde faae Understøttelse hos Thingets ærede Medlemmer, at stille det Forslag til tredie Behandling, at denne Paragraph af Loven gik ud, og, istædtfor at fremlægge et Udkast til en Lov, hvorved disse Begunstigelses bleve indrømmede samtlige Etier af Fæstegods, naar dette blev solgt til de nuværende Fæstere, deres Arvinger, deres Børn eller Svi-gerbørn. Hvad selve disse Begunstigelses gaaer, som her ere indrømmede, da er denne